

Manipulowanie licznikiem kilometrów (drogomierzem) w pojazdach silnikowych

Liczniki kilometrów (lub liczniki mil) – przyrządy do pomiaru odległości przebytej przez pojazd – można stosunkowo łatwo zmanipulować, tak aby przebieg pojazdu wydawał się mniejszy niż w rzeczywistości. Oszustwa polegające na zmniejszeniu zapisu przebiegu pojazdu lub przedstawieniu niewłaściwego zapisu przebiegu pojazdu, powszechne zwłaszcza w transgranicznym handlu używanymi samochodami w Europie, szkodzą konsumentom i osłabiają bezpieczeństwo drogowe. Istniejące przepisy UE nie uwzględniają wszystkich aspektów tego problemu, jednak istnieją skuteczne dobre praktyki. Parlament ma głosować nad sprawozdaniem z własnej inicjatywy, w którym wzywa się Komisję Europejską do podjęcia działań w tej dziedzinie w celu poprawy ochrony konsumentów i bezpieczeństwa drogowego.

Kontekst

Falszowanie stanu licznika kilometrów, tzw. „kręcenie licznika”, jest technicznie łatwe do przeprowadzenia i łączy w sobie wysokie nielegalne zyski z niskim ryzykiem złapania. Szacuje się, że [oszustwa polegające na zmniejszeniu zapisu przebiegu pojazdu lub przedstawieniu niewłaściwego zapisu przebiegu pojazdu](#) występują w odniesieniu do 5-12 % krajowej sprzedaży używanych samochodów i 30-50 % sprzedaży transgranicznej, powodując roczne straty ekonomiczne w wysokości od [5,6 do 9,6 mld EUR](#). Rynek używanych samochodów w UE jest [od dwóch do trzech razy](#) większy niż rynek nowych samochodów.

Główny przepływ używanych samochodów w UE odbywa się z zachodu na wschód, ze względu na popyt w tych państwach członkowskich, w których dochodzi do oszustw polegających na zmniejszeniu zapisu przebiegu pojazdu lub przedstawieniu niewłaściwego zapisu przebiegu pojazdu [2,5 do 3 razy](#) częściej, niż w UE-15. Oszustwa te szkodzą konsumentom, którzy ponoszą wyższe koszty utrzymania i napraw, oraz zagrażają bezpieczeństwu drogowemu, ponieważ samochody nie przechodzą przeglądu wtedy, kiedy powinny.

Obecne unijne ramy ustawodawcze

[Dyrektywa](#) z 2014 r. w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych zacznie obowiązywać od dnia 20 maja 2018 r., zobowiązując państwa członkowskie do gromadzenia i rejestrowania odczytów przebiegu podczas każdego okresowego badania technicznego oraz uznając oszustwa polegające na zmniejszeniu zapisu przebiegu pojazdu lub przedstawieniu niewłaściwego zapisu przebiegu pojazdu za przestępstwo podlegające karze. Ponieważ [jednak](#) taka manipulacja pozostawia niewiele śladów, trudno jest ustalić, kto jest za nią odpowiedzialny. Dyrektywa stanowi również, że pierwsze okresowe badanie techniczne powinno nastąpić nie później niż cztery lata po zarejestrowaniu nowego pojazdu, co pozostawia wystarczająco dużo czasu na cofnięcie licznika kilometrów, stwarzając ryzyko, że wtedy podczas okresowego badania technicznego będą oficjalnie rejestrowane nieprawidłowe wartości. Ponadto nie przyjęto żadnego mechanizmu wymiany danych na szczeblu UE. [Rozporządzenie w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych](#) z 2017 r. zobowiązuje producentów samochodów do zwiększenia odporności nowych typów pojazdów na oszustwa polegające na fałszowaniu przebiegu, nie proponując żadnych środków mających na celu sprawdzenie odporności na tego rodzaju oszustwa.

Istniejące najlepsze praktyki

Wśród państw członkowskich, które wprowadziły dodatkowe środki, systemy takie jak belgijski [Car-Pass](#) oraz holenderski „Nationale Auto Pas” ([NAP](#)) okazały się bardzo skuteczne, ograniczając liczbę oszustw polegających na zmniejszeniu zapisu przebiegu pojazdu lub przedstawieniu niewłaściwego zapisu przebiegu pojazdu do [1%](#) lub mniej samochodów używanych. Oba systemy gromadzą wskazania licznika kilometrów nie tylko przy okresowym badaniu technicznym, lecz przy okazji każdego serwisowania,

EPRS Manipulowanie licznikiem kilometrów (drogomierzem) w pojazdach silnikowych

naprawy lub przeglądu bez zbierania danych osobowych. Obu tym systemom towarzyszą kampanie uświadamiające oraz solidne ramy prawne i odstraszające kary. Ponadto korzystają one z europejskiego systemu informacji o pojazdach i prawach jazdy (EUCARIS) w celu wymiany odczytów przebiegów używanych pojazdów będących przedmiotem handlu między tymi dwoma krajami.

Inicjatywa ustawodawcza Parlamentu Europejskiego

W dniu [25 kwietnia 2018 r.](#) Komisja Transportu i Turystyki (TRAN) przyjęła [sprawozdanie](#) z własnej inicjatywy w kwestiach ustawodawczych (sprawozdawca: Ismail Ertug, S&D, Niemcy), w którym zwrócono się do Komisji o dokonanie przeglądu ram prawnych UE i przedstawienie konkretnych zaleceń. Po pierwsze, zabezpieczenie nowych pojazdów poprzez zastosowanie obowiązkowych rozwiązań sprzętowych i ocenę skuteczności tego zabezpieczenia. Po drugie, otwarcie obowiązkowych zapisów przebiegu w państwach członkowskich na wymianę transgraniczną za pośrednictwem istniejącej infrastruktury wymiany danych, takiej jak EUCARIS, przy jednoczesnym przestrzeganiu unijnych przepisów dotyczących ochrony danych. Po trzecie, dążenie do bardziej kompleksowych, długoterminowych rozwiązań wykorzystujących technologię opartą na łańcuchu bloków, funkcje łączności internetowej i ewentualne dodatkowe dane z wizyt w warsztacie samochodowym i badań technicznych. Wreszcie, uznanie oszustwa polegającego na fałszowaniu przebiegu za przestępstwo podlegające porównywalnym i skutecznym karom w całej Unii.

Sprawozdanie z własnej inicjatywy w kwestiach ustawodawczych: [2017/2064\(INL\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: TRAN; Sprawozdawca: Ismail Ertug (S&D, Niemcy).

